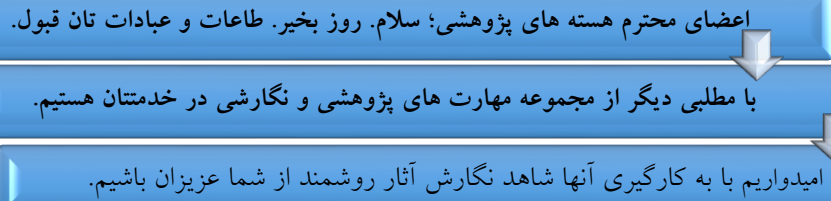

هو‌العلیم

چگونه مقاله نویسی را شروع کنیم؟

اگر شما پژوهشگر و یا علاقمند به پژوهش هستید، حتماً می‌دانید که این روزها یکی از راه‌های رشد و پیشرفت علمی و تولید علم و نیز طی کردن مسیر تحصیلات تکمیلی، تسلط به مقاله‌نویسی است. چطور مقاله‌نویس خوبی شویم؟

۱. **تا می‌توانید مقاله بخوانید:** یک جمله قدیمی هست که می‌گوید اگر می‌خواهید موفق باشید، فقط کافی است کارهایی که افراد موفق انجام داده‌اند را تکرار کنید. برای اینکه مقاله‌نویسی را شروع کنید، باید ابتدا مقالات بسیاری را در حوزه درسی یا پژوهشی خودتان بخوانید. برای شروع به پایگاه بانک مقالات بروید و با جستجوی یک موضوع آسان در رشته و گرایش خود چند مقاله کامل را دانلود کرده و بخوانید. با این کار، به ادبیات پژوهشی و علمی حوزه فعالیت درسی خود آشنا می‌شوید. هر چه بیشتر ادبیات حوزه خودتان را بخوانید، راحت‌تر، بهتر و بیشتر می‌توانید علمی بنویسید.

۲. **یک پژوهش را عیناً تکرار کنید:** شما می‌توانید یک مقاله را انتخاب و عیناً آن را انجام دهید. این کار در دنیای علم بسیار مرسوم است؛ چرا که هر پژوهشی باید بارها تکرار شود تا بتوان در مورد آن با قطعیت نظر داد. شما می‌توانید بیان مسئله، روش تحقیق و تحلیل آن پژوهش را دوباره اجرا کرده و مطابق با آن مقاله، خودتان شروع به نوشتن مقاله کنید.

۱. نمونه ای از پایگاه های بانک مقالات فارسی در ذیل آمده است:

پایگاه مجلات تخصصی نور: <http://noormags.ir>

بانک اطلاعات نشریات کشور: <http://magiran.com>

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی: <http://sid.ir>

مرجع دانش سیویلیکا: <http://civilica.com>

۳. از همایش‌ها و جشنواره‌ها شروع کنید: همایش‌ها را می‌توان یک کلاس آموزش مقاله‌نویسی دانست. حداقل فایده آنها این است که بسیاری از دانش پژوهان مقاله نویسی را از ارسال مقاله برای همایش شروع می‌کنند. یکی از همایش‌های حوزه درسی و گرایش خود را انتخاب کنید (مانند جشنواره علامه حلی، بانوی کرامت، امام رضا (ع) و ...) و یک مقاله هر چند ضعیف را برای آن ارسال نمایید. مقاله شما ارزیابی می‌شود و حداکثر چیزی که از دست خواهید داد، این است که مقاله‌تان رد خواهد شد. همچنین می‌توانید در چند همایش علمی بدون ارائه مقاله شرکت کنید تا با فضای بحث‌های علمی، نحوه ارائه مقالات و آخرین موضوعات کار شده و نظرات ارائه شده در آن حوزه و گستره علمی آشنا شوید. از طرف دیگر، قرار گرفتن در فضای علمی و همایش‌ها باعث می‌شود که هم‌انگیزه و علاقه‌تان به کار پژوهش بالا رود و هم با موضوعات مختلف در یک گرایش آشنا شوید و نیز حتی ممکن است جرقه پژوهش در یک موضوع در ذهن‌تان زده شود و به دنبال پژوهش و تحقیق آن روانه شوید.^۱

۴. هرچه زودتر یک مقاله «حتی بد» بنویسید! منظور ما این است که نوشتن یک مقاله هر چند که ضعیف و بسیار ابتدایی باشد، از نوشتن آن بهتر است. حتی می‌توانید همین امروز نوشتن یک مقاله را شروع کنید. مطمئناً هیچ کس مقاله اولش خیلی عالی نیست. بالاخره باید شروع کرد. تا دست به قلم نشوید و جرئت نوشتن به خود ندهید، پژوهشگر نخواهید شد. اگر فکر می‌کنید که باید یک مقاله خوب و کامل بنویسید، بدانید که هیچ‌گاه نمی‌توانید دست به قلم بزنید و شروع به نوشتن کنید.

۱. برای اطلاع از همایش‌ها می‌توانید از پایگاه‌های زیر کسب اطلاع کنید:

✧ پایگاه اطلاع رسانی حوزه: <http://www.hawzah.net>

✧ دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه: <http://www.anjomanhawzah.ir>

✧ پایگاه اطلاع رسانی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه: <http://pazhuhesh.ir>

✧ سیویلیکا یا مرجع دانش، یک پایگاه تخصصی است که به نمایه‌سازی و نشر مجموعه مقالات همایش و کنفرانس‌های داخل

کشور ایران می‌پردازد. <http://www.civilica.com>

✧ پایگاه سیمپوزیا یکی از زیر مجموعه‌های سیویلیکا است و به منظور دسترسی سریع کاربران به کنفرانس‌های مورد نظر پیاده

سازی شده است. <http://www.symposia.ir>

✧ سایت ایران کنفرانس: <http://www.iranconferences.ir>

✧ سایت سمینار ایران: www.seminariran.ir

۵. **از دانش پژوهان و هم‌کلاسی‌های دیگر کمک بخواهید:** یک مقاله را با قلم خود بنویسید. از یک دانش‌پژوه یا هم‌کلاسی یا دوست خود که قبلاً مقاله نوشته است، بخواهید مقاله شما را بخواند و اشکالات آن را به صورت مکتوب و یا درج کامنت در فایل ورد (word) برای شما بنویسد. بعد از اصلاح مقاله، در صورت امکان بار دیگر مقاله را به استاد درسی خود ارائه دهید و از او بخواهید تا مقاله‌تان را ارزیابی و اشکالات آن را مطرح کند. این نظرات بهترین ابزار برای یادگیری مقاله‌نویسی است و شما با استفاده از این روش، ان‌شاء‌الله یک مقاله‌نویس عالی خواهید شد.

۶. **یک چارچوب علمی و استاندارد برای مقاله تهیه کنید:** بیشتر مقالات ساختار استاندارد دارند. می‌توانید ساختار مقالات علمی-تخصصی، علمی-ترویجی یا علمی-پژوهشی در حوزه گرایش‌تان را پیدا کنید (ترجیحاً مقالات علمی-پژوهشی) و مطالب‌تان را با توجه به آن بنویسید.

۷. **فعالاً جزئیات را کنار بگذارید:** یک مقاله علمی جزئیات بسیار زیادی دارد. لازم نیست اولین مقاله شما کامل‌ترین مقاله باشد. اینکه اسامی جداول یا نمودارها چگونه باشد، در مقدمه به چه پژوهش‌هایی اشاره کنید و مواردی از این دست، برای شروع نگارش یک مقاله لازم نیست. نکته مهم در نوشتن هر مقاله، ساختار علمی مناسب و استفاده از منابع علمی درجه اول است. مهارت لازم و بقیه جزئیات را به مرور زمان و با نوشتن هر مقاله‌به دست خواهید آورد و قدرت قلم شما بهتر خواهد شد.

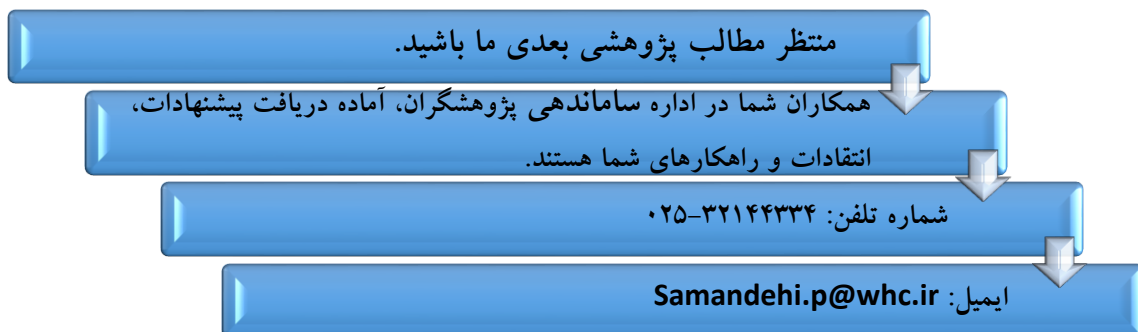
۸. **زیاد کمال‌طلب نباشید:** قرار نیست همه کارهای یک مقاله را به تنهایی انجام دهید یا حتماً تمام نرم‌افزارهای پژوهشی و تحقیقی را بلد باشید تا یک مقاله بنویسید. اگر قرار بود یک نفر به تنهایی مقاله بنویسد؛ پس چرا بیشتر مقالات چندین اسم دارند؟ حتی برخی از پژوهشگران بسیار مطرح نیز ممکن است باهمه نرم‌افزارها و فنون علمی تحقیق‌آشنایی نداشته باشند. بنابراین سعی کنید از دوستان‌تان کمک بخواهید و در صورت امکان اولین مقاله را به صورت تیمی و گروهی بنویسید.

۹. **کارگاه مقاله‌نویسی خوب است؛ اما...:** شرکت در کارگاه‌ها یا دوره‌هایی که آموزش مقاله‌نویسی می‌دهند، خوب است؛ اما به یک شرط و آن اینکه علاقه و هدف داشته باشید و در همان زمان شرکت در کارگاه‌ها، شروع به نوشتن طرح مقاله، حتی با موضوعات تکراری کنید تا مهارت کافی پیدا کنید. اصلاً شروع نوشتن را برای بعد از تمام شدن کارگاه واگذار نکنید.

۱۰. اقدام برای چاپ مقاله: سعی کنید حتماً مقالات نوشته شده خود را به یک نشریه داخلی یا استانی یا کشوری در حوزه گرایشی‌تان ارسال کنید. این کار باعث می‌شود که علاوه بر جرئت برای ارائه مقاله و نظرات علمی خود، از نظرات ارزیابان نیز مطلع شوید تا مقاله‌تان را بهتر کنید. همچنین اگر مقاله‌تان چاپ شود، هم سبب افزایش انگیزه و علاقه‌تان به کار پژوهشی بعدی می‌شود و هم از امتیازات پژوهشگری خود برای سطح بالاتر درسی یا تدریسی بهره خواهید برد.

ختم کلام

اگر شما به این نکات عمل کنید، ما قول می‌دهیم که یک سال بعد چند مقاله خواهید داشت. توصیه پایانی ما این است که هر چه زودتر دست به کار شوید و اولین مقاله خود را به صورت گروهی و در هسته‌های پژوهشی بنویسید. فراموش نکنید که این کار خیلی هم آسان نیست؛ اما سخت هم نیست. اگر شما حوزه یا مراکز آموزشی قبول شده‌اید؛ پس هوش، استعداد، توانایی و دانش نوشتن یک مقاله را نیز دارید.

منبع: برگرفته از سایت مقاله نویسی ISI۲۰ خدمات آموزشی پژوهشی